

شکل گیری اتحادیه آفریقا

نقش آن در پیشبرد حقوق بین الملل

مؤلف:
محمّد بنیاد اصل

انتشارات فانار
ارومیه - ۱۳۹۳

سرشناسه	:	علی نژاد اصل، محمد، ۱۳۶۴ -
عنوان و نام پدیدآور	:	شکل‌گیری اتحادیه آفریقا و نقش آن در پیش‌برد حقوق بین‌الملل / تألیف محمد علی نژاد اصل.
مشخصات نشر	:	ارومیه : فانا، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	:	۱۳۲ ص: ۵/۱۴×۲۱/۵ س.م.
شابک	:	۷۵۰۰۰ ریال ۰۲-۰۵-۹۳۰۶۱-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	اتحادیه آفریقا
موضوع	:	آفریقا -- تاریخ -- قرن ۳۰ م.
موضوع	:	آفریقا -- تاریخ
ردیف کتبی	:	۵۳۳۳JZ / ۵/۱۳۹۳VI ۸ع
ه‌بند: یویی	:	۳۳۱/۳۳۹
کتابخانه	:	۳۳۸۴۳۱۲

انتشارات فانا

شکل‌گیری اتحادیه آفریقا
نقش آن در پیش‌برد حقوق بین‌الملل
مؤلف: محمد علی نژاد اصل
ویراستار ادبی: رامین انصاری
ناشر: انتشارات فانا
نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۳ تیراز: ۱۰۰
قیمت: ۷۵۰۰۰ ریال
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی: مؤسسه آبان ادیب
طرح روی جلد: صیاد عبادی
چاپ و صحافی: سپهر نوین
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۰۶۱-۵-۲
ISBN: 978-600-93061-5-2

Email: ebadifanar1@gmail.com

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

مرکز پخش: ارومیه، خیابان خیام جنوبی، پاساژ تخت طاووس. نمایشگاه کتاب ختایی ۰۴۴۱-۲۲۵۲۴۳۸

۲۸	۱-۵-۶- گروه مونروپا
۲۹	۱-۵-۷- کنفرانس لاگوس
۳۱	فصل دوم: روند سازمان وحدت آفریقا
۳۱	۱-۲- مقدمات تأسیس سازمان وحدت آفریقا
۳۱	۲-۱- دعوت برای تأسیس سازمان وحدت آفریقا
۳۲	۲-۱-۱- اجلاس وزرای خارجه قبل از تأسیس سازمان وحدت آفریقا
۳۳	۲-۱-۲- اجلاس سران کشورهای مستقل آفریقایی قبل از تأسیس سازمان
۳۵	۲-۲- تشکلات این سازمان وحدت آفریقا
۳۵	۲-۲-۱- مقرراتی بر منشور سازمان وحدت آفریقا
۳۶	۲-۲-۲- منشور سازمان وحدت آفریقا و بررسی مواد آن
۴۲	۲-۳- اهم تصمیمات شورای وزیران و مجمع سران سازمان وحدت آفریقا
۴۵	۲-۴- ارزیابی عملکرد و نتایج سازمان وحدت آفریقا
۴۸	۲-۴-۱- حل اختلاف اعضا
۵۱	۲-۴-۲- کمک به جنبش‌های استقلال طلبانه
۵۲	۲-۴-۳- محکوم کردن تبعیض نژادی و آپارتاید
۵۳	فصل سوم: شکل‌گیری اتحادیه آفریقا
۵۴	۱-۳- برخی علل تغییر سازمان وحدت آفریقا به اتحادیه آفریقا
۵۴	۲-۳- زمینه تأسیس اتحادیه آفریقا
۵۷	۳-۲-۱- نظریه‌ها و عقاید تأسیس اتحادیه آفریقا
۶۲	۳-۳- ساختار اداری و اجرایی اتحادیه آفریقا
۶۲	۳-۳-۱- مقدمه‌ای بر منشور اتحادیه آفریقا
۶۶	۳-۳-۲- اساسنامه اتحادیه آفریقا و بررسی مواد آن
۷۵	۴-۳- ارزیابی عملکرد و فعالیت اتحادیه آفریقا
۸۲	۵-۳- راهکارهای ارتقای نقش و جایگاه اتحادیه آفریقا در نظام بین‌الملل

فصل چهارم: مطالعه موردی نقش اتحادیه آفریقا در پیشبرد حقوق بین الملل	۸۶
۱-۴- قضیه دارفور	۸۶
۱-۱-۴- تنش های سنتی در دارفور	۸۷
۱-۲-۴- بین المللی شدن بحران و تلاش برای حل آن	۸۷
۱-۳-۴- بحران دارفور از منظر حقوق بشردوستانه	۸۹
۱-۳-۱-۴- گزارش کمیسیون تحقیق بین المللی دارفور	۸۹
۱-۳-۲-۴- گزارش های دادستان دیوان بین المللی کیفری	۹۱
۱-۳-۳-۴- پنجمین گزارش کمیته منتخب توسعه بین الملل پارلمان انگلیس	۹۴
۱-۴-۴- گزارش گروه عالی سازمان ملل درخصوص مسئولیت بر حمایت	۹۵
۱-۳-۴- گزارش عفو بین الملل درخصوص واقعه دارفور	۹۵
۱-۴-۴- گزارش شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد	۹۶
۱-۳-۴- اقدامات شورای امنیت درخصوص وضعیت حقوق بشردوستانه بحران دارفور	۹۶
۱-۱-۴- نقض مقررات بین المللی حقوق بشردوستانه از سوی متخاصمین در دارفور	۹۸
۲-۴- دیوان کیفری بین المللی و همکاری با جمهوری سودان در رابطه با بحران دارفور	۱۰۲
۱-۲-۴- صلاحیت دیوان بین المللی کیفری	۱۰۴
۱-۱-۲-۴- اعمال صلاحیت دیوان بین المللی کیفری علیه اتباع کشورهای غیر عضو	۱۰۵
۲-۱-۲-۴- ورود دیوان کیفری بین المللی به قضیه دارفور	۱۰۷
۲-۲-۴- واکنش ها نسبت به دادخواست دادستان	۱۰۹
۱-۲-۲-۴- واکنش های داخلی	۱۰۹
۲-۲-۲-۴- واکنش های منطقه ای	۱۱۱
۳-۲-۲-۴- واکنش های بین المللی	۱۱۳
۳-۴- دزدی دریایی در آب های سومالی	۱۱۴
۱-۳-۴- تعریف دزدی دریایی	۱۱۵
۲-۳-۴- موقعیت جغرافیایی سومالی و خلیج عدن	۱۱۶
۳-۳-۴- علل شیوع پدیده دزدی دریایی در سومالی	۱۱۷

- ۱۱۸-۴-۳-۴- فعالیت دزدان دریایی سومالی و نگرانی جامعه بین‌المللی.....
- ۱۱۹-۴-۳-۵- اقدامات شورای امنیت و جامعه بین‌المللی.....
- ۱۲۱-۴-۳-۶- راهکارهای مبارزه با دزدی دریایی.....
- ۱۲۲-۴-۴- نقض حقوق بشر و حقوق بشردوستانه در سومالی.....
- ۱۲۲-۴-۴-۱- سومالی و وضعیت حقوق بشر و حقوق بشردوستانه.....
- ۱۲۷-۴-۴-۲- نقش سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای در حل بحران سومالی.....
- ۱۲۷-۴-۴-۱- سازمان ملل متحد.....
- ۱۲۸-۴-۴-۲- سازمان کنفرانس اسلامی.....
- ۱۳۰-۴-۴-۳- اتحادیه عرب.....
- ۱۳۰-۴-۴-۲- سازمان مجاهدین.....
- ۱۳۱-۴-۴-۵- اتحاد آفریقا.....
- ۱۳۳- منابع و مأخذ.....

پیش‌گفتار

سازمان‌های بین‌المللی، منطقه‌ای، بنیانگذار نظامی بدیع در روابط بین‌الملل از اواخر قرن بیستم و آغاز قرن بیست و یکم می‌باشند. امروزه ظهور و رشد سازمان‌های بین‌المللی - منطقه‌ای ثمره مهمی داشته و آن غنی شدن مفهوم عضویت در جامعه بین‌الملل و بیدایی نوع دومی از عضویت و پذیرش نقش در جامعه بین‌الملل است.

شالعه بررسی نظام‌های منطقه‌ای از آن جهت دارای اهمیت می‌باشد که شناخت مسائل منطقه‌ای، تعاملات، جهت‌گیری و همکاری‌های منطقه‌ای به تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران در سطح بین‌المللی، کشورهای منطقه‌ای و همکاری‌های منطقه‌ای کمک همه‌جانبه‌ای می‌نماید. ارزش هر یک از سازمان‌های بین‌المللی و نهاد همگرا به نام اتحادیه آفریقا که بیش از چهار دهه از تأسیس آن با عنوان سازمان وحدت آفریقا می‌گذرد و به نوعی نخستین تجربه همگرایی، قاره آفریقا با استفاده از مدل منطقه‌گرایی منطقه‌ای و بهره‌گیری از الگوی نو کارکردگرایی می‌باشد، در شناخت تأثیر نهادهای همگرا در قرن حاضر باری می‌نماید. تجزیه و تحلیل - علی‌پیدایش - ساختار و تشکیلات و استراتژی این نهاد همگرا می‌تواند الگویی برای بهره‌بردن از تجربیات این نهادی باشد.

اتحادیه آفریقا از جمله واژه‌های جدیدی است که در اوایل قرن بیست و یکم وارد ادبیات مناسبات سیاسی جهان شده است. اتحادیه آفریقا در واقع نهاد جایگزین سازمان وحدت آفریقا است که با هدف بالا بردن صلح، اتحاد و همکاری بین کشورهای آفریقایی بنیان نهاده شد.

سازمان وحدت آفریقا به عنوان سلف اتحادیه آفریقا در سال ۱۹۶۳ پس از آنکه در روند استعمارزدایی پس از جنگ جهانی دوم، تعداد کشورهای مستقل آفریقا به افزایش بود، با عضویت ۳۲ کشور در آدیس آبابا، پایتخت اتیوپی تشکیل شد. سازمان وحدت آفریقا در ابتدای کار، فعالیت‌های خود را بر اهداف سیاسی که در ماده دوم اساسنامه آن ترسیم شده بود، متمرکز کرد. در این چارچوب، این سازمان نقش عمده‌ای در استعمارزدایی از قاره

آفریقا، حل و فصل مسالمت‌آمیز منازعات مرزی کشورهای این قاره، دفاع از حاکمیت ملی و تمامیت ارضی اعضا و مبارزه با آپارتاید ایفا کرد.

سازمان وحدت آفریقا به موازات دستیابی به برخی اهداف سیاسی و نیز گسترش تعداد اعضا، اهداف خود را به عرصه‌های اقتصادی، فرهنگی و علمی گسترش داد. همچنین در برتو تحولات نظام بین‌الملل پس از جنگ سرد، کشورهای عضو سازمان وحدت آفریقا نیز برای آنکه بتوانند نقش و جایگاه این قاره در مناسبات نظام بین‌الملل در قرن بیست و یکم را سترش دهند، تلاش‌هایی برای تأسیس اتحادیه آفریقا از دهه ۱۹۹۰ آغاز کردند. اکنون اتحادیه آفریقا به عنوان فراگیرترین سازمان کشورهای آفریقایی در پی تحقق اهداف گسترده سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی برای حفظ صلح و ثبات در این قاره و نیز افزایش نقش آفرینانه نظام بین‌الملل است.

در آینده، اتحادیه آفریقا نظر دارد نسبت به ایجاد پول متحد آفریقایی و نظام دفاعی یکپارچه متحد اقدام کند. اهداف این سازمان می‌توان حفظ صلح در قاره آفریقا، ایجاد دموکراسی، بهبود حقوق بشر، دانش اقتصاد پایدار را نام برد. در این نگارش سعی بر آن است که با گردآوری مطالب و ساختار اهداف اتحادیه آفریقا و نقاط ضعف و قوت این اتحادیه و عملکرد آن در نظام بین‌الملل را مورد نقد و بررسی قرار داده، و سرانجام نقش این اتحادیه در پیشبرد حقوق و قواعد بین‌المللی را در قالب ارائه راه مورد ارزیابی قرار گیرد.